

SEVAL

impol
Aluminum Industry
Impol · Seval

INFORMATIVNI LIST | **AVGUST 2019.** | BROJ 161

Jokić Marko, šamoter u PJ Livnica

Sadržaj

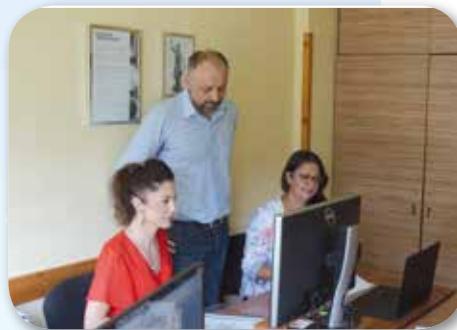
4

Od ozbiljnog rukovodstva se očekuje da obezbedi podmladak

7

Podizanje svesti zaposlenih o značaju zaštite podataka o ličnosti je ključno za primenu novog Zakona o zaštiti podataka o ličnosti

11

Projekat obeležavanja

17

Linijski nadzor

Štiteći podatke o ličnosti drugih, štitimo i svoje

Novi Zakon o zaštiti podataka o ličnosti Republike Srbije, koji je u primeni od 21.08. ove godine, nas je obavezo na preispitivanje procedura zaštite podataka o ličnosti, kako zaposlenih tako i trećih lica.

Dodatno, određena pravila na nivou grupe Impol nas obavezuju da se o podacima o ličnosti staramo sa posebnom pažnjom, u skladu sa zakonom i internim aktima.

Šta to znači u svakodnevnom radnom okuženju?

Prvo, svaki poslodavac obrađuje podatke o ličnosti svojih zaposlenih, povodom regulisanja njihovog radno pravnog statusa, ali i podatke o ličnosti svih učesnika poslovnog odnosa u smislu delatnosti poslodavca odnosno privrednog društva.

To dalje znači da poslodavac/privredno društvo obrađuje podatke o ličnosti tako što sam ili posredstvom drugih pravnih subjekata prikuplja, beleži, analizira koristi podatke kao što su ime i prezime, adresa, kontakt telefon, broj računa u banci i sl.

Poslodavac mora da obavesti zaposlene/treća lica o obradi njihovih ličnih podataka tako da ta lica znaju koje podatke poslodavac/privredno društvo prikuplja, zbog čega, na osnovu čega, kako će ih čuvati, u kom roku, da li će ih iznositi u inostranstvo, koja su prava vlasnika tih podataka i sl.

Pri tome, obrada podataka o ličnosti mora počivati na principu srazmere, odnosno obradivati se može samo ona vrsta i količina podataka o ličnosti koja je nužna da se ostvari svrha obrade.

Takođe, nije dovoljno da poslodavac/pravno lice pribavi samo saglasnost od zaposlenih i trećih lica za obradu njihovih ličnih podataka, utoliko pre što postoji mnoštvo tehničkih mogućnosti za obradu podataka o ličnosti, a samim tim i za njihovu zloupotrebu.

Suština je u tome da za svaku obradu podataka o ličnosti mora postojati zakonit pravni osnov, izričit, jasan i konkretn. Uostalom, kako drugačije zaposlenog/treće lice obavestiti na pouzdan i nedvosmislen način o tome zbog čega i koji njegovi lični podaci se obrađuju i koji su uslovi te obrade i prava zaposlenih i trećih lica po tom osnovu.

Jer, svako je vlasnik svojih ličnih podataka, a pravo na privatnost nešto što se podrazumeva u savremenom radnom i poslovnom okruženju, čije je nepoštovanje ozbiljno sankcionisano, ne samo odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, već i drugim posebnim propisima.

Za početak dovoljno je da budemo otvoreni i zainteresovani da primimo saznanje o značaju i načinu zaštite podataka o ličnosti zaposlenih i trećih lica koje nudi poslodavac, u skladu sa zakonom i da naše obaveze u vezi sa tim ispunjavamo sa dužnom pažnjom, a ne formalno.

Štiteći podatke o ličnosti drugih, štitimo i svoje i dugoročno stvaramo odgovorno radno i životno okruženje u kome će zaštita podataka o ličnosti postati prirodno stanje, a ne namet, a tehničke i organizacione mere poslodavca/privrednog društva u vezi sa tim naša svakodnevica povodom koje nemamo dileme.

Izvršni urednik
Gordana Savić

Od ozbiljnog rukovodstva se očekuje da obezbedi podmladak

Razgovaramo sa Generalnim direktorom Impol Seval a.d., Ninkom Tešićem

Koja je aktuelna problematika u Impol Seval-u ?

U datom momentu u Impol Seval-u je najaktuelnije obezbeđenje dovoljne količine prodaje za dovoljnu uposlenost mašina i opreme u narednim mesecima.

U poslednja tri meseca je došlo do pada tražnje na svim tržištima: Evrope, Amerike, Rusije.

Cene prerade u poslednjih mesec dana znatno padaju.

Nastojimo da dodatnim aktivnostima na tržištu pojačamo prodaju, u Impol Seval-u i na nivou grupe Impol.

Pod ovim uslovima, svako povećanje prodaje podrazumeva novi, dodatni pad cena prerade, a to znači lošiji finansijski rezultat.

Pad finansijskih rezultata možemo ublažiti samo štednjom, dobrim upravljanjem troškovima i racionalizacijom svake vrste.

U ovoj godini su, nažalost, značajno povećane reklamacije, a time i opterećenje finansijskog rezultata troškovima reklamacija, a to je nešto na šta sami možemo da utičemo.

Neophodna je veća posvećenost poslu na svim nivoima, a to, između ostalog, znači i ako je reklamacija posledica nedostataka na opremi, ne smemo da dozvolimo da roba sa takvim nedostacima ode kupcu.

Kraj poslovne godine više nije tako daleko. Da li će planski ciljevi biti ostvareni i šta je ono čemu do kraja godine treba posvetiti posebnu pažnju?

Trenutno ostvarujemo planske ciljeve: kako proizvodne tako i finansijske.

Nešto je lošija proizvodnja i prodaja bojenog programa, ali je nadomeštamo većom proizvodnjom i prodajom nebojenog programa.

Teško je prognozirati proizvodno-finansijske rezultate za kraj godine, ali verujemo da će sve teći po planu i da ćemo ostvariti ciljeve za 2019. godinu.

Na evropskom tržištu se očekuje porast prodaje u IV kvartalu ove godine.

Šta se dešava na području investicionih aktivnosti?

Investicione aktivnosti se odvijaju prema planiranoj dinamici.

U novembru je ceo mesec zastoj na Toplom valjačkom stanu V-2: realizuje se prvi deo II faze ove investicije.

Očekujemo sprovođenje FAT testa peći Otto Junker.

U prvoj polovini septembra očekujemo i ponude od „Achenbach“ Nemačka i „Primetals“ Velika Britanija za modernizaciju Hladnog valjačkog stana V-3.

Tržišna kretanja ne idu u očekivanom smeru. Šta ćemo preduzeti?

Tržišna kretanja pokazuju da su se Evropa i svet ipak susreli sa nekom vrstom ekonomskе krize. Pad industrijske proizvodnje je evidentan. Naše mere, kao i do sada pod ovim okolnostima su dodatne aktivnosti na samom tržištu, a internu, mere štednje.

U toku su određene aktivnosti na izmeni organizacionih akata u Impol Seval-u. O kojim aktivnostima se radi i šta je krajnji cilj?

Od ozbiljnog rukovodstva neke firme se očekuje da obezbedi podmladak.

Izmenama organizacionih akata u Impol Seval-u idemo u tom pravcu, u nastojanju da stvorimo prostor da dovoljan broj mlađih i stručnih ljudi dobije priliku za napredovanje i preuzimanje ozbiljnih i odgovornih poslova. Pri tome, uvođimo u odgovarajuće procese i veći broj ljudi, da bi smo u uslovima konkurenčije došli do što boljih kandidata.

Radimo postupno, bez žurbe, po organizacionim celinama. Cilj su nove organizacione šeme odgovarajućih organizacionih celina koje obezbeđuju adekvatnu fluktuaciju i plan karijere mlađih zaposlenih.

Impol Seval i dalje, objektivno, ima sve manje mogućnosti da reguliše status zaposlenih sa zdravstvenim smetnjama rasporedom na druge odgovarajuće poslove, jer to postaje organizaciono i bezbednosno neodrživo i stvara sve ozbiljnije probleme u procesu rada. Kako ove slučajevе Impol Seval rešava u datom momentu i šta se planira u narednom periodu?

Broj zaposlenih sa zdravstvenim smetnjama u Impol Seval-u i dalje raste, što je svakako loš pokazatelj.

Zakon je tu jasan: ako poslodavac nema mogućnosti da takvog zaposlenog rasporedi na odgovarajuće poslove prema radnoj sposobnosti, takav zaposleni je višak i napušta društvo uz isplatu otpremnine.

Kao rukovodstvo smo se u određenom momentu opredelili da ne budemo izričiti po pitanju primene ove zakonske odredbe, odnosno da organizaciono ostavimo mogućnost da zaposleni sa zdravstvenim smetnjama povodom kojih suštinski nemamo rešenje, prečutno napušta Društvo kao višak, po principu dobrovoljnosti.

Određeni broj zaposlenih je tako u međuvremenu napustio Društvo, ali su se stvorili drugi problemi: deo zaposlenih sa

zdravstvenim smetnjama koje Društvo može da premesti na druge odgovarajuće poslove, želi da napusti Društvo po ovom osnovu, a deo onih za koje apsolutno nemamo takvu mogućnost, bi da ostanu.

Stoga ćemo u narednom periodu dosledno postupati u skladu sa zakonom i realnim potrebama procesa rada odnosno bez ostavljanja mogućnosti zaposlenima da se sami opredeljuju za ovu varijantu kada se steknu zakonski uslovi koji obavezuju na njenu primenu.

U kontekstu obezbeđenja primene novog Zakona o zaštiti podataka o ličnosti šta smatrate ključnim na području bezbednog rukovanja ličnim podacima zaposlenih i trećih lica i zaštite privatnosti u Impol Seval-u?

Ključno je da primena ovog kao i svakog drugog zakona zaživi u praksi, na konkretnim primerima i u konkretnim situacijama u našem svakodnevnom radu.

Moramo biti svesni da je svako vlasnik svojih ličnih podataka, kako zaposleni tako i treća lica sa kojima smo u različitim poslovnim kontaktima i komunikacijama.

O tim podacima se moramo starati sa dužnom pažjom, jer je odgovornost Društva kao rukovaoca velika, a propisane kazne visoke.

Dokumentacione podloge za obezbeđenje primene ovog zakona su sačinjene, a Pravilnik o zaštiti podataka o ličnosti je nedavno usvojen na sednici Izvršnog odbora Društva.

Podizanje svesti zaposlenih o značaju zaštite podataka o ličnosti je ključno za primenu novog Zakona o zaštiti podataka o ličnosti

Kaže Danilo Vasović, Vodeći saradnik za pravne poslove

Od 21.08. ove godine u primeni je novi Zakon o zaštiti podataka o ličnosti. Šta to znači za Impol Seval ?

Impol Seval a.d. Sevojno, blago-vremeno je prepoznao značaj zaštite podataka o ličnosti, obzirom da po prirodi svoje delatnosti prikuplja, korišti, upotrebljava i analizira veliki broj podataka o ličnosti, na osnovu kojih je moguće odrediti i predvideti položaj, kretanje, status i ponašanje većeg broja pojedinaca ili grupa, što predstavlja kolektivni rizik za povredu podataka o ličnosti.

U vezi sa navedenim Impol Seval a.d. Sevojno je kao rukovalac za potrebe implementacije novog Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, koji je u primeni od 21.08.2019. godine, obezedio relevantnu dokumentacionu podlogu i to: Pravilnik o zaštiti podataka o ličnosti, Obaveštenje o obradi podataka o ličnosti, Evidencije radnji obrade, Odлуke o određivanju zaposlenih koji su ovlašćeni za obradu podataka o ličnosti, kao i sledeće obrazce: obrazac Obaveštenja Poverenika o povredi podataka

o ličnosti, obrazac Zahteva za ostvarivanje prava lica čiji se podaci o ličnosti obrađuju i sl.

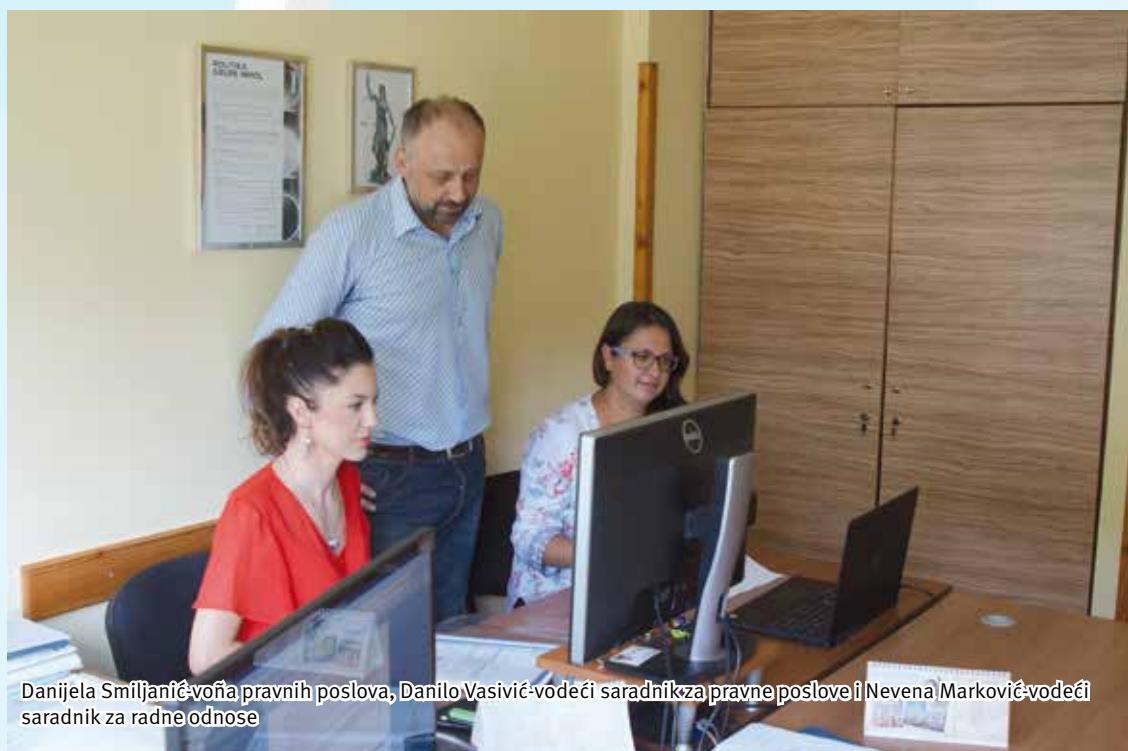
Takođe, u Društvu je imenovano i Lice za zaštitu podataka o ličnosti, koje je određeno na osnovu profesionalnih kvaliteta i posebnih stručnih znanja iz oblasti informacionih tehnologija, obzirom da novi Zakon pre svega, u svom fokusu ima zaštitu elektronskih podataka o ličnosti.

Navedeno lice ima najvažniju ulogu u implementaciji novog Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Šta je ključno u obezbeđenju primene ovog zakona i kako to funkcioniše u Impol Seval-u ?

Smatram da ključni aspekt u obezbeđivanju primene ovog zakona predstavlja permanentno podizanje svesti svih zaposlenih u Društvu, kako onih koji su ovlašćeni za obradu podataka ličnosti, tako i zaposlenih koji u redovnom radu raspolažu sa ličnim podacima, o značaju zaštite ličnih podataka.

U tu svrhu sačinjena su navedena obaveštenja o obradi podataka o ličnosti, čija je osnovna namena da se zaposleni kod Rukovaoca/treća lica upo-

Danijela Smiljanić-vođa pravnih poslova, Danilo Vasović-vodeći saradnik za pravne poslove i Nevena Marković-vodeći saradnik za radne odnose

znaju sa najvažnijim pravima i dužnostima koje imaju u vezi sa zaštitom podataka o ličnosti.

Predmetna obaveštenja se dostavljaju svim zaposlenim kod Rukovaoca, odnosno trećim licima prilikom ulaska u poslovne prostorije Društva. U vezi sa navedenim, i Lice za zaštitu podataka o ličnosti ima sledeće obaveze: da informiše i daje mišljenje rukovaocu ili obrađivaču, kao i zaposlenim koji vrše radnje obrade o njihovim zakonskim pravima i obavezama u vezi sa zaštitom podataka o ličnosti, da vrši obuke zaposlenih koji učestvuju u radnjama obrade, da je dostupan i da nudi savete svim zaposlenima u vezi sa zaštitom njihovih ličnih podataka.

Važno je istaći da je samo udruženim delovanjem (sinergijom) menadžmenta, Lica za zaštitu podataka o ličnosti, pravne struke (kao podrške u tumačenju ključnih pravnih aspekata Zakona), kao i ostalih zaposlenih u Društvu, moguće izvršiti uspešnu implementaciju novog Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Kako štitimo podatke o ličnosti zaposlenih i trećih lica u Impol Seval-u ?

Zaštita ličnih podataka obezbeđuje se svakom licu, bez obzira da li je reč o zaposlenom, ranije zaposlenom ili drugom licu koje je izvan Društva.

Zaštita ličnih podataka podrazumeva preduzimanje organizacionih, kadrovskih i tehničkih mera zaštite ličnih podataka kojima se mora osigurati odgovarajući nivo bezbednosti u odnosu na rizik, odnosno: da samo

ovlašćena lica mogu znati lične podatke, da za vreme obrade lični podaci ostanu nepromenjeni, potpuni i ažurni, da se u svako doba može utvrditi poreklo ličnih podataka, da se može utvrditi ko, kada, koje je lične podatke i na koji način obrađivao, da je postupak pri obradi ličnih podataka potpun, ažuran i na odgovarajući način evidentiran, obezbeđivanje trajne poverljivosti, integriteta, raspoloživosti i otpornosti sistema i usluga obrade o sl.

Šta sve može preuzeti zaposleni/treće lice, saglasno sa Zakonom radi zaštite svojih ličnih podataka i kome se može обратити u vezi sa tim ?

Lice čiji se podaci o ličnosti obrađuju (zaposleni i treće lice) ima sledeća prava u vezi sa obradom i zaštitom njegovih ličnih podataka: pravo da zatraži ispravku netačno unetih podataka, kao i dopunu tih podataka, pravo da zatraži brisanje tih podataka, pravo na ograničenje obrade, pravo da od rukovaoca, odnosno obrađivača zatraži obaveštenje o identitetu primalaca kojima su podaci o ličnosti otkriveni ili će im biti otkriveni, a posebno primaocima u drugim državama, pravo da bude obavešten o povredi podataka o ličnosti, ako ta povreda podataka o ličnosti može da proizvede visok rizik po prava i slobode fizičkih lica, pravo na podnošenje pritužbe Povereniku za pristup informacijama od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, kao i sudsku zaštitu ako smatra da je obrada podataka o njegovoj ličnosti izvršena suprotno odredbama Zakona, i druga prava.

Za ostvarivanje navedenih prava, odnosno za zaštitu svojih ličnih podataka, lice čiji se podaci o ličnosti obrađuju može se обратити zaposlenom u Društvu kome su povereni poslovi Lica za zaštitu podataka o ličnost putem telefona, mail-a ili neposredno.

Lice za zaštitu podataka o ličnosti u Impol Seval a.d. je Nikola Radojičić, Inženjer infosistema.

Na koja postupanja smo u vezi sa zaštitom podataka o ličnosti obavezni unutar grupe Impol ?

Impol Seval a.d. Sevojno i d.o.o. društva iz njegovog sistema su kao deo grupe Impol, u periodu april-maj 2018. godine, pristupili pravilnicima koji su doneti u Impolu na području zaštite poslovnih informacija podataka o ličnosti, a u vezi sa primenom Uredbe o GDPR-u, čije su odredbe u delu koji se odnosi na zaštitu podataka o ličnosti inkorporisane u gore navedene akte Rukovaoca, i to:

-Pravilnik o zaštiti informacija, zaštiti ličnih podataka i drugih poverljivih informacija;

-Pravilnik o upravljanju informacionim i bezbednosnim incidentima.

Imajući u vidu da novi Zakon u najvećoj meri preuzima rešenja iz GDPR-a (Opšta uredba o zaštiti podataka o ličnosti), to možemo konstatovati da je ova oblast u svim društвima grupe Impol regulisana na jednoobrazan način.

Kakva je Vaša ocena stanja na ovom području u Impol Seval.u i koji su prioriteti u narednom periodu ?

Impol Seval a.d. Sevojno kao rukovalac je i za potrebe primene starog Zakona o zaštiti podataka o ličnosti iz 2009. godine, imao formiranu zavidnu dokumentacionu podlogu, koju je u svrhu implementacije novog Zakona trebalo ažurirati, odnosno dopuniti novim institutima i obrascima.

Ponoviću, da podizanje svesti zaposlenih u pogledu zaštite ličnih podataka predstavlja prioritet Društva u narednom periodu, kako bi odredbe navedenih akata rukovaoca koja regulišu ovu oblast, dobile i svoju praktičnu primenu. Najvažniju ulogu u navedenom procesu ima upravo Lice za zaštitu podataka o ličnosti ali i rukovodioci organizacionih celina koji u saradnji sa odgovornim stručnim službama treba da obezbede im-

plementaciju sačinjenih dokumentacionih podloga.

Koje su posledice nepoštovanja propisa o zaštiti podataka o ličnosti ?

Lice na koje se podaci odnose ima pravo da podnese pritužbu Povereniku ako smatra da je obrada podataka o njegovoj ličnosti izvršena suprotno odredbama Zakona. Poverenik po pritužbi postupa po pravilima o inspekcijskom nadzoru. Odluka Poverenika je konačna i protiv iste se može pokrenuti upravni spor.

Lice na koje se podaci o ličnosti odnose može podneti i tužbu nadležnom sudu kojom može tražiti da sud obaveže rukovaoca ili obrađivača na određenu činidbu (Ispravka, brisanje, ograničenje obrade, prekid obrade).

Konačno, lice na koje se podaci odnose može podneti tužbu nadležnom sudu kojom može tražiti naknadu materijalne ili nematerijalne štete od rukovaoca ili obrađivača, koju je pretrpeo usled povrede podataka o ličnosti.

Pored navedenog, posledica nepoštovanja propisa o zaštiti podataka o ličnosti mogu biti novčane kazne na osnovu utvrđene prekršajne odgovornosti rukovaoca, odnosno obrađivača.

POLITIKA GRUPE IMPOL

PRVA KONTROLNA PROVERA SISTEMA MENADŽMENTA KVALITETOM 2019, PREMA MODELU STANDARDA ISO 9001:2015

ZAKLJUČAK ČINKE ZA POSTAVLJANJE IZVRŠNIH CILJEVA GRUPE IMPOL

KVALITET

- Poslovni rast, dugoročna finansijska sigurnost i rast dodatne vrednosti po zaposlenom.
- Povećanje zadovoljstva kupaca pomoći svim bolje ispostavljenim tokova pravovremenih nabavki te smanjenjem broja pritužbi kupaca.
- Razvoj i ulaganja u proizvode uključivanjem naprednih tehnologija i stvaranjem inovativnih poslova.

Proveravač Marko Mitrović i vođa poslova bezbednosti i zdravlja na radu Lazar Đokić

- Na svim područjima rada prepoznavacemo i savladavajući se slovanje društva.
- Tokom provere nisu konstatovane neusaglašenosti za koje bi bile pokrenute korektivne mere, već je dato 15 opservacija i 2 sugestije, čija implementacija će doprineti poboljšanju funkcionisanja sistema menadžmenta kvalitetom.
- Pojedinačno preduzeće će na svim nivoima poslovanja poštovati zakonske zahteve i sve druge obaveze prihvачene od strane preduzeća i drugih zainteresovanih strana.

Navedena Politika grupe Impol je obavezujuća za sva preduzeća i procese koji rade u njeno ime.

Projekat obeležavanja

Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu, Pravilnikom o obezbeđivanju oznaka za bezbednost i zdravlje na radu, pojedinačnim Pravilnicima iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu i zaštite od požara utvrđeni su zahtevi koje poslodavac mora da ispunи pri obezbeđivanju znakova za bezbednost i zdravlje na radu i zaštitu od požara, što je u društvu godinama permanentno praćeno i primenjivano. Oznakama za bezbednost i zdravlje na radu se vizuelno daju instrukcije i uputstva o bezbednosti i zdravlju na radu i zaštiti od požara.

Oznakama za bezbednost se na veoma lak način sve propisane mere bezbednosti i zdravlja na radu, naredbe, instrukcije prenose do svakog zaposlenog pojedinačno i stalno su prisutne na radnom mestu.

Pošto je protekom vremena došlo je do značajnih promena usled investicionih ulaganja i nabavke nove opreme za rad, identifikacije novih opasnosti i štetnosti i donošenja novih Pravilnika iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu ukazala se potreba da se oznake u pogonu ažuriraju i obnove.

Na osnovu toga, kao i zbog bolje preglednosti i vizuelnog efekta oznaka, urađen je Projekat obeležavanja mašina, opreme i pogona oznakama za BZNR i ZOP, čija realizacija je započeta oktobra 2018. godine, a završena avgusta ove godine (izuzev obeležavanja spoljašnjih i unutrašnjih saobraćajnica, jer se nisu stvorili objektivni uslovi usled oštećenosti podova i zakrčenosti saobraćajnica, a čija realizacija, postavljanje vertikalne i horizontalne signalizacije, će započeti čim se stvore objektivni uslovi, odnosno otklone uočeni nedostaci).

Oznake bezbednosti (table) koje su postavljene na svim mašinama i u proizvodnim halama (stubovi) ukazuju na opasnosti, zabrane, obaveštenja, informacije i označavaju pozicije PP aparata, hidranata i ormana, koje zaposlenima i drugim licima koji borave u proizvodnim pogonima po raznim osnovama jasno ukazuju na obavezu pri kretanju i radu, u skladu sa porukama na koje svaki znak, na oznaci (tabli) individualno ukazuje.

Obaveza svih zaposlenih je da se staraju o ispravnosti oznaka na način kako se isti ne bi mehanički oštetili tokom rada.

Na kraju, a što je takođe sa aspekta bezbednosti i zdravlja na radu važno, oznake svojim dizajnom doprinose prijatnijem doživljavanju radnog prostora i doprinose opštoj uređenosti prostora.

Zaposleni Impol Seval-a na 26. Drinskoj regati

U organizaciji Samostalnog sindikata i Društva Impol Seval a.d., zaposleni su se i ove godine, u opuštenoj atmosferi i izraženom osećaju zajedništva, družili na reci Drini.

Reka Drina je raj nedirnute prirode, planinskih vrhova i bujnih šuma i smatraju je jednom od najlepših i najčistijih rečnih tokova Evrope.

Drina je planinska, obimna, zelena, božanstvena, talasasta reka sa brzacima, koja protiče i huji kroz pejzaže prelepih okolnih planina, klisura, kanjona, šuma i vrtoglavog vazduha.

Nekada je bila poprište istorijski važnih bitaka i delila Istočno i Zapadno rimsко carstvo, pa Austrougarsku i Srbiju.

Skoro čitavim tokom Drina useca planinske masive praveći klisure, da bi sasvim neočekivano ušla u ravnicu i kao vešt glumac potpuno promenila svoj karakter.

Njena čudljivost uspe da prevari i najpronicljivije, ali njena lepota smekšava i najokrutnija srca.

Zaposleni o zaštiti podataka o ličnosti:

Impol Seval je velika kompanija koja raspolaže brojnim podacima o ličnosti, kako zaposlenih, tako i trećih lica.

Sa zaposlenim Impol Seval-a razgovaramo o tome koliko su upoznati sa mogućom zloupotrebom i krađom podataka o ličnosti i posledicama koje iz toga proizilaze i koje mere preduzimaju na zaštiti podataka o ličnosti, sa kojima dolaze u dodir prilikom obavljanja svojih poslova.

Pešić Vukašin, Tehnolog održavanja PJ Livnica II:

Na poslovima koje obavljam, između ostalog, dolazim u dodir i sa ličnim podacima zaposlenih na održavanju u PJ Valjaonica, kao što su podaci iz karneta i izjava o relacijama koju zaposleni koriste za dolazak i odlazak sa rada.

Mere koje preduzimam u cilju zaštite ličnih podataka zaposlenih se odnose na fizičku zaštitu dokumentacije, tako što izjave i slično slažem u fascikle, ne ostavljam ih na stolu, već ih držim zaključane u fioci dok ih ne predam lično administratoru Sektora proizvodnje.

Ulez u sistem na računaru koji koristim je zaštićen lozinkom. Međutim, uvek postoji mogućnost sajber napada, obzirom da je računar povezan sa internetom.

Svestan sam da sa dokumentima koji sadrže lične podatke zaposlenih treba postupati sa dodatnim oprezom i da u slučaju njihove krađe ili zloupotrebe može biti prouzrokovana šteta ali, iako se o tome u medijima mnogo govori, ne znam tačno na koji način. Ono što sami možemo da uradimo je da sa što većom pažnjom čuvamo i kontrolišemo protok i transfer ličnih podataka.

Prilikom kopiranja i skeniranja takođe možemo doći u situaciju da neovlašćenim licima učinimo dostupnim lične podatke.

U svakom slučaju treba nam još dosta edukacije o tome kako da radimo i štitimo lične podatke.

Filipović Snežana, Magacioner TEHNIKA d.o.o.:

Trenutno menjam koleginicu koja je na godišnjem odmoru. Obučena sam za ovu zamenu, koja obuhvata i rad sa ličnim podacima zaposlenih. Lični podaci sa kojima dolazimo u kontakt sadržani su u karnetu, listama zarada, ugovorima o radu, raznim potvrdoma, ocenama rada i performansama zaposlenih, zahtevima za solidarne pomoći i sl.

Pristup dokumentaciji sa ličnim podacima je ograničen na nas dve, i sva dokumentacija je zaključana u posebnim fiokama.

Naročito osetljive podatke, kao što su zahtevi za solidarnu pomoć, nadležnoj službi dostavljamo kovertirane.

O posledicama krađe ličnih podataka dosta se govori i u medijima. Znam da bi bilo posledica u slučaju krađe ličnih podataka, ali u ovom momentu ne bih mogla da kažem konkretno šta bi to bilo i na koji način bi neko neovlašćeno mogao da dođe u posed ličnih podataka, pored preduzetih mera predostrožnosti i zaštite koju vršimo.

U svakom slučaju sam oprezna u ovakvim situacijama: npr. kada hoću da uništim dokument koji sadrži lične podatke, papir iscepkam na najsitnije delove i tek ga tako uništenog bacam u korpu za otpatke.

Takođe, dokumente sa ličnim podacima direktno dajem na ruke onome kome je naslovjen. Podaci koje obrađujemo i čuvamo u elektronskoj formi su zaštićeni lozinkom pristupa u program računara.

Dodatna mera zaštite bi trebalo da bude i ograničavanje pristupa programu na jednom računaru većem broju lica : često je na jedan računar „priključeno“ više uređaja kao što su štampači, skeneri i sl. koje koristi veći broj zaposlenih u nekoj celini.

Stanojčić Miladin, poslovođa PJ Livnica:

Svakodnevno na poslu dolazim u kontakt sa mnoštvom ličnih podataka zaposlenih, kao što su karnet, dozname o bolovanjima zaposlenih, potvrde o privremenoj sprečenosti za rad, lični problemi zaposlenih i drugo.

Takođe, prilikom prikupljanja ličnih podataka strogo vodim računa da njihova količina bude u obimu koji je propisan odgovarajućim uputstvima ili obrascima-ni manje ni više od toga.

Lične podatke zaposlenih štitim tako što sve držim pod

ključem. Naročito osetljive podatke, kao što su potvrde o privremenoj sprečenosti za rad, predajem direktno Administratoru Sektora proizvodnje ili Glavnom inženjeru PJ Livnica. Svi se trudimo da sa ličnim podacima radimo oprezno.

U zavisnosti od vrste podataka koji su otuđeni, zavisi i vrsta štete koja može nastati.

Znam da se u funkciji posla i uopšte ostvarivanja radno pravnog statusa zaposlenih, mora prikupljati i obrađivati dosta ličnih podataka. Međutim, smatram da se na suviše mesta, od velikog broja ovlašćenih lica i za različite potrebe uzima jedan te isti lični podatak, kao što je na primer matični broj.

Smatram da takav podatak treba da bude pohranjen samo na jednom mestu i da se povlači iz te baze za konkretnе potrebe. Jer, što se manje piše i provlači kroz razne potvrde i izjave, manja je verovatnoća da se ukrade ili zlostupi.

Terzić Dragana, poslovođa Linije za bojenje:

Rizik od krađe ili zloupotrebe ličnih podataka postoji u svim sferama. Putem medija smo upoznati da se krađe identiteta događaju svakodnevno. Neke su u vezi sa internetom, neke u vezi sa lošom bezbednošću kompjutera ili mreže.

Nisam u potpunosti i sa više detalja upoznata koje bi to sve posledice izazvala krađa ličnih podataka zaposlenih. Svima nam je dobro poznata mogućnost zloupotrebe ličnih podataka iz ID kartice prilikom ishrane u menzi, jer se takav slučaj, čini mi se, i dogodio.

O svim ličnim podacima zaposlenih se staram savesno i vodim računa da se bezbedno čuvaju (zaključani i pod šifrom) i dostavljaju uz dodatne mere opreza, ovlašćenim licima, odnosno onima kojima su namenjeni.

U svakom slučaju, sa ličnim podacima treba oprezno rukovati i upravljati.

Vučić Marija, operativni tehnolog PJ Valjaonica:

Po prirodi radnih zadataka koje obavljam veliki broj ličnih podataka zaposlenih iz svih unutrašnjih organizacionih celina Sektora proizvodnje „se sliva“ kod mene. Mislim da se sa visokim stepenom bezbednosti staram o njima. U nekim situacijama mi se čini da koristimo previše ličnih podataka: npr. kod identifikacije zaposlenih sa istim imenom i prezimenom, umesto jedinstvenog matičnog broja, možda bi bilo bolje da koristimo srednje slovo, odnosno ime roditelja.

Pristup elektronskoj bazi ličnih podataka koju vodim imam samo ja. Oni su zaključeni lozinkom sa najvišim stepenom zaštite.

Upoznata sam sa činjenicom da u raznim životnim situacijama može doći do krađe naših ličnih podataka kao što su: nezaštićeno ukucavanje PIN koda na bankomatima, ostavljanje previše ličnih podataka na društvenim mrežama, ostavljanje računa gde bi neko mogao videti naše podatke, korišćenje matičnog broja u lozinkama isl.

Mislim da, pored najvećeg stepena zaštite koji imamo, u našoj firmi teško može doći do ugrožavanja ličnih podataka u smislu krađe ili zloupotrebe. U slučaju da se to ipak desi, nisam u potpunosti upoznata sa svim eventualnim posledicama koji bi takva radnja mogla da prouzrokuje.

Takođe mislim da do toga ne može doći ni u Sektoru proizvodnje, jer preduzimamo sve propisane i potrebne mere. Dodatnu zaštitu naročito osetljivih podataka, primera radi, smo preduzeli i tako što smo, zbog jednog slučaja izgubljene doznake o bolovanju zaposlenog, uveli posebnu dostavnu knjigu za doznake o bolovanjima.

Linijski nadzor

Razgovaramo sa vođom poslova bezbednosti i zdravlja na radu Đokić Lazarom:

Od 01.09.2019.godine zvanično startuje Linijski nadzor nad sistemom bezbednosti i zdravlja na radu, prvo u PJ Livnica. Šta je predmet Linijskog nadzora u praktičnom smislu te reči, kako se sprovodi, kojom dinamikom, ko su i sa kojim ovlašćenjima i odgovornostima učesnici tog posla?

Linijski nadzor funkcioniše tako što se jedan radni prostor podeli na više manjih funkcionalnih celina. Primer u našem slučaju PJ Livnica koja je podeљena na: Topljenje, Livenje, Dorada odlivaka, Magacin sirovina i Održavanje.

Pored toga odredi se određen broj kontrolora iz pomenutih celina koji će da vrše Linijski nadzor. U slučaju livnice to su: Poslovode proizvodnje PJ Livnica, Glavni inženjeri proizvodnje i održavanja, Organizator rada u Magacincu sirovina i Stručna lica za BZNR.

Svake nedelje se odredi po jedan kontrolor za jednu celinu radnog prostora koji će da pregleda stanje i primenu mera BZNR u tom prostoru. Kako bi kontrola bila sistematicna izrađeni su dokumenti željenog stanja, odnosno opisano je stanje u kome želimo da se nalazi naš radni prostor kako bi bio bezbedan za rad.

Sa druge strane izrađene su ček liste po kojima kontrolor proverava da li se radni prostor nalazi u željenom stanju koje je opisano u prethodnom dokumentu. U ček listu kontrolor upisuje sva eventualna odstupanja od željenog stanja (sve potencijalne opasnosti koje mogu dovesti do povređivanja). Svoju popunjenu ček listu kontrolor odlaže na predviđeno mesto na tabli Linijskog nadzora.

Stručno lice prikuplja sve kontrolne obrasce i svake druge nedelje organizuje kratak sastanak sa svim kontrolorima kako bi sumirao sve nedostatke koji su uočeni tokom kontrole, zajedno sa kontrolorima definiše predlog mere za otklanjanje, rokove i nosioci. Zatim Stručno lice predloge šalje najvišem rukovodstvu sa pratećom dokumentacijom na saglasnost.

Kako se postupa kada se utvrde neusaglašenosti u proceduri sproveđenja Linijskog nadzora odnosno ko je odgovoran/ ovlašćen da neusaglašenosti otkloni?

Nakon održanog periodičnog sastanka sa kontrolorima Stručno lice za bezbednost prosleđuje spisak uočenih neusaglašenosti sa predlogom mera i nosiocima rukovodstvu na saglasnost. Nakon dobijanja saglasnosti nosilac se zadužuje sa merom i otpočinje se otklanjanjem uočenih problema.

Kako se postupa ako se ustanovljenja neusaglašenost ne otkloni odnosno ne realizuje mera koja je propisana u proceduri Linijskog nadzora?

Na kraju svakog meseca kolegijumu i Izvršnom odboru Društva biće dostavljena matrica sa spiskom realizovanih i nerealizovanih mera od strane Stručnog lica za bezbednost i zdravlje na radu.

Smatrate li da smo spremni ,u ovom momentu PJ Livnica, da suštinski prihvatimo Linijski nadzor kao meru sopstvene zaštite

i samoorganizovanja na području bezbednosti i zdravlja na radu?

Što se tiče PJ Livnica mislim da smo spremni, s obzirom da je dosadašnja saradnja sa rukovodiocima u toj organizacionoj celini pokazala da se tu posebno gaji bezbednosna kultura.

Kakva su Vaša očekivanja od Linijskog nadzora?

Linijski nadzor će omogućiti kontinualno praćenje sistema bezbednosti i zdravlja na radu i redovno otklanjanje bezbednosnih problema koji se budu pojavljivali. Očekujemo viši stepen bezbednosti zaposlenih.

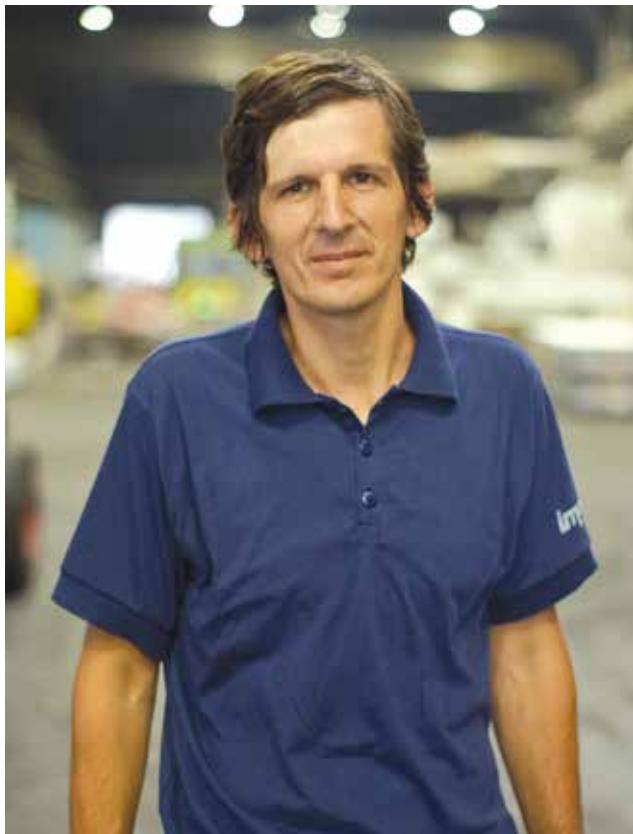
Kada se planira uvodjenje Linijskog nadzora u ostalim proizvodnim pogonima Impol Seval a.d?

Verujem da će to biti do kraja 2019. godine.

Zaposleni Vukašin Gavrilović i Kulašević Novica, vade izliveni blok

Naši zaposleni

Čeliković Bojan PJ Valjaonica

Obrazovanje: valjaoničar

Mesto stanovanja: Užice

Zaposlen u Impol Sevalu od: 2008. godine

Trenutno na poslovima: Rukovalac peći za zagrevanje blokova

Šta je ono zbog čega ste zasnovali radni odnos u ovom Društву?

Već prilikom zanimanja za koje ću se školovati, moje opredeljenje, odnosno cilj je bio da zasnujem radni odnos u ovom Društvu, čiji sam bio i stipendista.

Šta Vam se sviđa na poslu koji obavljate?

Radna atmosfera, dobre kolege.

Porodica?

Oženjen.

Slobodno vreme/hobi?

Ribolov.

Hrana koju najviše volite?

Pasulj, a od slatkiša sladoled.

Kako biste opisali sebe u tri reči?

Radan, pošten i odgovoran.

Vaša poruka zaposlenima?

Da se što više trudimo i imamo domaćinski odnos prema ovoj Fabrići, jer od nje i posla koji u njoj obavljamo, obezbeđujemo sebi egzistenciju.

Drndarević Ivana Sekretarsko-administrativni i uslužni poslovi

Obrazovanje: ekonomski tehničar

Mesto stanovanja: Čajetina

Zaposlen u Impol Sevalu od: 2011. god

Trenutno na poslovima: Poslovni sekretar

Šta je ono zbog čega ste zasnovali radni odnos u ovom Društву?

Vezana sam za ovu fabriku oduvek, jer mi otac radi ovde. Čast i privilegija je raditi u ovako uspešnoj firmi.

Šta Vam se sviđa na poslu koji obavljate?

Posao je dinamičan i iziskuje posebnu odgovornost.

Porodica?

Majka desetogodišnjeg Matije.

Slobodno vreme/hobi?

Tenis.

Hrana koju najviše volite?

Paste.

Kako biste opisali sebe u tri reči?

Odgovorna, komunikativna, pozitivna.

Vaša poruka zaposlenima?

Treba uvek da radimo na sebi i stalno učimo i usavršavamo se, da razvijamo timski rad i održavamo visoke etičke standarde, čime ćemo doprineti daljem napretku naše fabrike.

Andrić Nikola TEHNIKA d.o.o.

Obrazovanje: mašinbravar

Mesto stanovanja: Potočanje

Zaposlen u Impol Sevalu od: 2010. godine

Trenutno na poslovima: Bravar u Mašinskoj radionici

Šta je ono zbog čega ste zasnovali radni odnos u ovom Društvu?

Za vreme školovanja, ovde sam obavljao praksu. Najpre sam počeo da radim u Jedinstvu, a kasnije sam, zbog boljih uslova rada, prešao u ovu firmu.

Šta Vam se sviđa na poslu koji obavljate?

Posao je dinamičan i kreativan.

Porodica?

Oženjen, otac male Nađe.

Slobodno vreme/hobi?

Ribolov.

HRana koju najviše volite?

Jagnjetina.

Kako biste opisali sebe u tri reči?

Skroman, vredan i pomalo impulsivan.

Vaša poruka zaposlenima: Da se što više usavršavamo, kako bi smo što bolje odgovori svojim radnim obavezama i zadacima.

Rosić Nemanja Sektor marketinga

Obrazovanje: diplomirani ekonomista

Mesto stanovanja: Užice

Zaposlen u Impol Sevalu od: 2010. godine

Trenutno na poslovima: Glavni komercijalist prodaje i nabavke

Šta je ono zbog čega ste zasnovali radni odnos u ovom Društvu?

Majka mi je radila ovde, bio sam stipendista ovog Društva. Sve to mi je bio dodatni motiv da što pre završim studije i zaposlim se u Impol Seval-u, najperspektivnijoj fabrici u okruženju.

Šta Vam se sviđa na poslu koji obavljate?

Posao je zanimljiv, dinamičan i daje mi priliku da u komunikaciji sa klijentima, u vezi sa proizvodnim programom, predstavim našu fabriku na najbolji način.

Porodica? Oženjen otac malog Vanje i male Irine.

Slobodno vreme/hobi? Fudbal.

HRana koju najviše volite?

Sarmice u vinovom listu.

Kako biste opisali sebe u tri reči?

Komunikativan, pozitivan, duhovit..

Vaša poruka zaposlenima?

Svako treba da radi na sopstvenom razvoju i rezultat neće izostati.

Fabrički bluz

EP O MELI

Stari Livac, naš Mel
Sva pravila, naređenja
On poštuje bez problema,
Ali kaput taj zaštitni
Hoće da ga baš uništi.

Mela pošten, jaran pravi
Kolegi se Žarku žali
Da mu teško, teško pada
Ta pravila bezbednosti rada,
A najgore kako veli
Taj azbestni kaput beli.

Ja se rada uopšte ne bojim,
Ali se mnogo, mnogo znojim
Kad obućem zaštitno odelo,
Svo je mokro moje gabačno telo.

Sad je težak problem Meli
Kako reći to šefici Jeli,
Da ne nosi azbest kaput beli,
Jer kad Meli to obuče
Azbest kaput po zemlji se vuče,
Žuti šlem po vrh glave stao,
Preko brade prašnjav vizir pao,
A cipele malo većeg broja,
Sav je rumen i mokar od znoja,
Misliš vitez iz kosovskog boja.

Govori mu Livac Žare,
Da je teško vreme za nas Livce stare,
Za iskustvo šefovi ne mare,
Ali idi ti šefici Jeli,
Sve joj reci tako kao meni,
Zamoli je kad ne bude ljuta,
Da te bar trsi azbestnog kaputa.

Sluša Meli, a duša ga bolji,
Pred penzijom šeficu da molji,
A u glavi sto se misli mota,
Molio bi, ali ga baš sramota.

Pa odluku on donese strogu,
Nema šanse, moliti ne mogu,
Možda mene ona razumeti neće,
Tada priča drugim putem kreće.
Da me gleda ljutito i mrko
Nosiću ga makar ovde crk'o.

Ž.S.
2019.

Naš pesnik, livac - Stanislav Žarko

BALADA O GOLUBU

Gore pod krovom Livničke hale
na prašnjavim cevima, uvučene glave
u svoje perje
golub se greje.

Ne tren se trže, žed ga mori
odsjaj od liva, žubor potoka mu stvori
i pusti kriša kroz tamu i dim
umesto vode slete na lív.

Planuše kriša ta moćna, jedra
cvrknjuše noge, planuše bedra
iz dima trzaj instinktom živca
izgorela ptica pade pred Livca.

U bošnom drhitaju Livac ga uze
Iz malog oka krenuše suze
I nikad više let,
ka vedrom nebu u jutarnja svanuća
preko rosnih lívada, krovova kúca
preko šuma, vrzina i pruća.

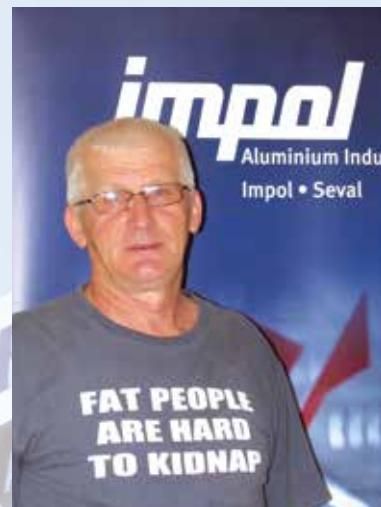
Tiho umire ta mala ptica
U trzajima što smrt prate
zaiskri suza u oku Livca
Golube Brate, Golube Brate.

Ž.S.
2019.

Naši penzioneri

Tokmaković Stevka, zasnova je radni odnos u Društvu 21.03.1980. godine. U penziju je otišla 24.07.2019. godine, sa poslova Tehnolog PJ Valjaonica I.

Smiljanić Milan, zasnova je radni odnos u Društву 29.05.1978. godine. U penziju je otišao 31.07.2019. godine, sa poslova Rukovalac u komori za bojenje I.

Mirković Vladan, zasnova je radni odnos u Društvu 21.10.1980. godine. U penziju je otišao 31.07.2019. godine, sa poslova Livac II.

Glišović Ljubinka, zasnova je radni odnos u Društvu 27.05.1983. godine. U penziju je otišla 22.08.2019. godine, sa poslova Glavni ekonomista računovodstvenih poslova.

Nagradna slagalica

Slaganjem nepravilno raspoređenih slova, iz datog niza, pravilno, dobice, kao rešenje, narodnu poslovicu.

e	a	đ	i	n	k	u	e	o	e
ć	e	e	a	i	u	n	t	v	j

Slova iz datog niza rasporedite u prazne kvadratiće. Za početak rešavanja, za svaku reč, je već upisano po jedno slovo u odgovarajućem kvadratiću.

	o	n			v		t			
		ć		m			i	s		

Rešenje slagalice dostavite u zatvorenom kovertu u Kadrovsku službu, kancelarija broj 8, do 31.07.2019. godine.

Tri izvučena pošiljaoca, sa tačnim odgovorom, biće nagrađena.

(Ime i prezime zaposlenog i organizaciona celina)

Preuzimate li obaveze svojih kolega?

Jeste li vi jedni od onih ljubaznih pojedinaca koji na poslu uvek spremno pružaju pomoć, iako već imaju gomilu svojih obaveza? Ili ste možda među onima koji umeju odlučno da kažu to famozno „ne“? Šta je uopšte kolegijalnost i gde treba povući granice?

Izvor: www.iserbia.rs/biznis-i-edukacija/

Procenite situaciju

Ako su vam odmalena govorili da je lepo pomoći drugima oko domaćeg zadatka i ako ste tokom školovanja stekli tu pohvalnu naviku, onda vam je verovatno poznat onaj osećaj da vaše kolege ponekad preteruju sa svojim molbama.

Možda ste u nekom takvom trenutku bili ljuti, ali ste svejedno prihvatali da uradite ono što se od vas traži, ili ste, međutim, kolegu ipak odbili, pre nego što ste stvarno stigli da razmislite. U svakom slučaju, verovatno ste se tada zapitali: kada je u redu reći „ne“, a da ne budete nepravedni, odnosno, **nekolegijalni?**

Situacija u kojoj vas kolega moli za pomoć jer sam ne postiže da završi čitav posao, svakako **nije identična** onoj u kojoj neko od vas slatkorečivo traži da preuzmete njegove dužnosti bez stvarno opravdanog razloga.

Pre nego što brzopleto kažete „da“ ili „ne“, potrebno je da **dobro procenite sa kakvom se situacijom suočavate**.

Iskorišćavanje na poslu ili tokom studija nije retka pojava, a ukoliko niste sigurni da je reč o ovome, mogu vam biti od pomoći sledeća pitanja:

- Da li je kolega navikao da se oslanja na vas, dok sam ne ulaže nikakav trud?
- Da li pokušava da vas pridobije pričom kako vi to možete da uradite mnogo bolje od njega?
- Da li je sposoban da sam odradi posao (nije početnik, a vi neko iskusniji)?

Procena situacije nije uvek najlakša stvar, naročito ako uračunate još jedan bitan parametar: Imate li vi uopšte **vremena** da pomognete?

Kako pružiti pomoć, a da to ne bude na vašu štetu?

Oni koji poseduju razvijenu sklonost da pomažu kad god se to od njih traži, sigurno su se makar jednom suočili sa **problemom nedostatka vremena**.

Preuzimanje tuđih obaveza ponekad vodi u drugu krajnost, gde smo zbog svoje ljubaznosti prinuđeni da vlastite odložimo ili da ih završimo manje kvalitetno.

Da, zaista postoje situacije u kojima je ne samo pohvalno i kolegijalno, nego i poželjno pomoći. Možda vi i kolega radite na istom projektu. Možda je kolega početnik i još uvek se ne nalazi se baš najbolje. Možda mu je zaista zapala velika gomila obaveza.

Na kraju krajeva, postoji **veliki broj zamislivih slučajeva** u kojima to da li ćete pomoći u nekom pogledu **utiči i na vas**. Ali, pre nego što odlučite da se pokažete kao „timski igrač“, morate umeti da procenite obim vaših vlastitih obaveza, ako ne želite da vaš posao ispašta.

Umesto da istupite kao spasilac koji će sve rešiti (iako to možda godi vašem egu), ukažite na to koliko vremena možete da izdvojite.

Ako pomažete onoliko koliko možete, niko na racionalnoj osnovi ne bi mogao da vam prigovori da ste loš kolega, pa ne bi trebalo ni da vas same muči što niste pružili više.

Kako reći „ne“ kada smatrate da treba?

Ako smatrate da kolega zaista pretjeruje sa svojim učestalim molbama,

ne vodeći računa o vašem vremenu, tada zaista ne bi trebalo da vas grize savest zbog toga što ste ga odbili.

Međutim, ponekad se dešava i to da pored sve vaše dobre volje i postojanja potrebe **zaista nemate vremena** da pomognete. To je jedan od trenutaka kada morate da budete iskreni sami sa sobom i kažete kolegi „ne“, iako to činite nerado. Svakako da nije poenta da zapostavite svoj posao koji je takođe potrebno završiti u određenom roku.

Budući da, u svakom slučaju, ne želite da pokvarite odnos sa kolegom, ili to nije u vašem interesu, treba da imate na umu da se ovo **„ne“ može izgovoriti i na nešto drugaćiji način**.

Kao što je sasvim korektno ukazati kolegi na to koliko vremena možete da posvetite njemu ili njegovim obavezama, tako je i **primereno ukazati na činjenicu da uopšte nemate vremena**.

Ovo važi i za slučajeve kada ga zaista nemate, kao i za slučajeve kada smatrate da neko zloupotrebljava vaše dobre namere.

Obrazloženje koje ide uz vaše „da“ ili vaše „ne“, čuva vaš **dobar ugled, stabilne odnose sa kolegama**, i elegantno vas **spašava od posla** koji niste u stanju, ili koji nema potrebe da baš vi završavate.

Izvršni urednik: Gordana Savić
Članovi redakcije: Ninko Tešić, Gordana Savić, Budimir Bulatović, Sanja Bosiljčić
Obradili i uredili: Gordana Savić, Nataša Glogovac i Lazar Đokić
Tekstove pripremili: Gordana Savić, Lazar Đokić i Nataša Glogovac
Fotografije: Lazar Đokić i Nataša Glogovac
Izdaje: Impol Seval a.d. Sevojno, Prvomajska bb
e-mail: gordana.savic@impol.rs
Štampa: Grafičar Užice
Tiraž: 500 primeraka